Gikyode

El **gikyode** (o el **chode**, o el **kyode**)[1] és una llengua guang septentrional que parlen els akyodes a la regió Volta de Ghana.[2] Hi ha entre 10.400 (2003) i 14.000 parlants de gikyode. El seu codi ISO 639-3 és **acd** i el seu codi al glottolog és **giky1238**.[3]

Gikyode	
Altres noms	**Chode**, **Gichode**, **Kyode**
Tipus	llengua i llengua viva
Parlants	
10.400 (2003, ethnologue)[1] 14.000(joshuaproject)[2] principalment a regió regió Volta	
Parlat a	Ghana
Autòcton de	regió Volta
Classificació lingüística	
Níger-Congo Atlantic-Congo Volta-Congo Benue-Congo Llengües kwa Llengües nyos Llengües potou-tanos llengües tanos llengües guangs llengües guangs septentrionals Gikyode	
Codis	
ISO 639-3	acd (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=acd)
SIL	acd
Glottolog	giky1238 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/giky1238)
Ethnologue.com	acd (http://www.ethnologue.com/language/acd)
IETF	acd

Contingut

Família lingüística
Situació geogràfica i pobles veïns
Dialectes i semblances amb altres llengües
Sociolingüística, estatus i ús de la llengua
Referències
Bibliografia
Enllaços externs

Família lingüística

Segons l'ethnologue, el gikyode forma part del subgrup de llengües guangs septentrionals, que formen part de la família de les llengües kwa, que són llengües Benué-Congo. Les llengües guangs septentrionals són: el chumburung, el dwang, el foodo, el dompo, el ginyanga, el gonja, el kplang, el krache, el nawuri, el nchumbulu, el nkami, el nkonya i el tchumbuli.[4] Segons el glottolog el gikyode forma part juntament amb el ginyanga del subgrup de les llengües gikyode-ginyangues, que són llengües guangs de la muntanya Oti juntament amb el nawuri.[3]

Situació geogràfica i pobles veïns

El territori gikyode està situat al districte de nkwanta, a la regió Volta al centre est de Ghana. Hi ha 9 aldees remotes que parlen el gikyode a prop de la frontera amb Togo.[1]

Segons el mapa lingüístic de Ghana de l'ethnologue, el territori de parla gikyode fa frontera amb Togo, a l'est i al nord i amb els chales i els adeles al sud. A l'oest hi ha un territori despoblat.[5]

Dialectes i semblances amb altres llengües

El gikyode no té cap dialecte i té el lèxic similar en un 75% amb la llengua ginyanga que es parla a Togo.

Sociolingüística, estatus i ús de la llengua

El gikyode és una llengua desenvolupada (EGIDS 5): és parlada per persones de totes les edats i generacions, està estandarditzada i té literatura, tot i que la seva situació no és totalment sostenible.[6] El gikyode s'escriu en alfabet llatí des del 1980. Entre l'1% i el 2% dels que tenen el gikyode com a llengua materna estan alfabetitzats en aquesta llengua i entre el 5% i el 20% dels que hi estan alfabetitzats la utilitzen com a segona llengua.[1] Els chales també parlen el gikyode com a segona llengua. Els akyodes també parlen àkan.[1]

Referències

1. «Gikyode. A language of Ghana (http://www.ethnologue.com/language/acd)». ethnologue. [Consulta: 13 març 2015].
2. «Language: Gikyode (http://joshuaproject.net/languages/acd)». joshuaproject. [Consulta: 13 març 2015].
3. «Language: Gikyode (http://glottolog.org/resource/languoid/id/giky1238)». glottolog. [Consulta: 13 març 2015].
4. «North Guang (http://www.ethnologue.com/subgroups/north-guang-0)». ethnologue. [Consulta: 10 març 2015].
5. «Mapa lingüístic de Ghana. El gikyode és el número 37 (http://www.ethnologue.com/map/GH)». ethnologue. [Consulta: 13 març 2015].
6. «Gikyode in the Language Cloud (http://www.ethnologue.com/cloud/acd)» (en anglès). ethnologue. [Consulta: 13 març 2015].

Bibliografia

- Neeley, Linda, 1992. *Gikyode de giboroni*, *ɔwolɛ* 2, 3. *Ghana Institute of Linguistics.* (http://www.language-archives.org/item/oai:crubadan.org:acd)
- Scannell, Kevin, 2015: *Crúbadán language data for Gikyode*. The Crúbadán Project.
- Neeley, Paul, 1997: *A case study: commissioning Scripture songs among the Akyode of Ghana*, a: *Institute of African Studies Research Review*

Enllaços externs

- Recursos sobre el gikyode a OLAC (http://www.language-archives.org/language/acd)
- Gikyode al multitree (http://multitree.org/codes/acd)

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Gikyode&oldid=24150558»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 18 jul 2020 a les 22:27.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.